

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 750 P
Negyedévre 21— P
Félévre 40— P

Katonatoborzás a fasizmus elleni szabadságharcra

A világhódítás tébolyában szenvedő Hitler, a fasiszta uszálypolitikát követő reakciós és fasiszta szövetség, végül Szálasi hazaáruló bérencei hadszíntérré tették az országot és a háború hatalmas pusztításokkal seprétek végig azon. Mult év márciusának sötét napjai után a vörös hadsereg felszabadító diadalainak ideiglenes pincék mélyén bújkálva, vagy imitt-amott partizánharcokat víva húzódtott meg a nemzeti erőszű magyarság. A vörös hadsereg a felszabadítással megnyitotta a pincék ajtaját. Amikor először tekintett szét a magyarság felszabadulása után, mindenütt csak mérhetetlen pusztítás nyomait fedezhette fel. Minden kéz ökölbeszorult, minden agy egy bosszúra gondolt és minden akarat cselekedni kívánt!

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés már a fasiszta-németek elleni szabadságharc gondolata jegyében ült össze és ennek a célnak szemelített tartásával választotta meg az ideiglenes nemzeti kormányt. A kormány a nemzetgyűléstől nyert felhatalmazás alapján már hetekkel ezelőtt hadat üzent Németországnak, most pedig, amikor a legverszűnieti egyezmény megkötése a hadseregszervezés lehetőségét is megadja, megkezdődött a demokratikus nemzeti hadsereg toborzása is.

A felállítandó új hadsereg a magyar nép hadserege kell legyen, magyar hazafiasságtól és nemzeti érzéstől áthatott, demokratikus, új népi hadsereg. Ez a hadsereg lényegében különbözik az előző hadseregtől, mert lényegében különbözik a két hadsereg célja is egymástól. Ez a hadsereg szabadságharcra készül, ez a hadsereg a függetlenséget akarja kivívni. A magyar hadsereg Hitler oldalán a népek jogai, a szabadság ellen az elnyomókkal együtt harcolt, sakkfigurává szolgáltatta ki magát a fasizmus számára. Az új, demokratikus néphadsereg ezzel szemben a szabadságot kell védelmezze, kivívja. Az a háború, amelyet ez a hadsereg vív, igazságos háború lesz. Ebben az igazságos háborúban való részvételünk sikere biztosíthatja a magyarság helyét a szabadságszerető népek között. De éppen azért, mert ez a háború igazságos és ez a harc felszabadító szabadságharc, a felállítandó új hadsereg

A vörös hadsereg széles arcvonalon átkelt az Oderán

Elesett Hindenburg, a sziléziai ipari központ

A pénteki nap legnagyobb hadműveleti eseménye, hogy a 2. fehér-orosz hadseregcsoport

Tolkemibnél, Elbingtől északra keletre elérte a Balti-tengert és ezzel befejezte Kelet-Poroszország elszigetelését a birodalomtól.

A Kelet-Poroszország területén támadó orosz csapatok most már a tartomány kétharmad részét elfoglalták és Königsberg utolsó védelmi vonalának áttörése után, 15 km-re állnak a várostól.

Zukov csapatai folytatják Posen bekerítését és már alig 35 km-re vannak a brazenburgi határtól; a Posen-körül repülőtereken az orosz csapatok 292 sértetlen repülőgépet zsákmányoltak.

Az 1. ukrán front jobbszárnya folytatta

Breslau átkarolását és elérte a várostól északnyugatra Liegnitzet.

Mialatt a hadsereg centruma

széles arcvonalon átkelt az Oderán, a balszárny folytatta a Felső-sziléziai nagy ipari gócpontok elfoglalását: ezúttal Hindenburg, nagy iparvárosra került a sor.

Szlovákiában a 4. ukrán hadseregcsoport folytatja előnyomulását Eperjestől nyugatra; Budapeستől dél-nyugatra, újabb véres veszteséget szenvedtek a németek sikertelen támadásaik során.

A lengyelországi hadműveletek során, január 12. óta elszenvedett nagyarányú német veszteségekről

önkéntes jelentkezés alapján, toborzás útján születik meg. Jól tudjuk, hogy a fasizmus ügye még sorainkban nincs elintézve: vannak lappangók, bújkálók és süttogók. Ezeknek nem lehet helyük a szabadságharcra készülő új hadseregben, mert ebben a hadseregben való részvétel nem kényszer, hanem megfizetés. A kormány toborzási felhívása városok és községek utcáin hívja a jelentkezőket az új hadseregbe. Ennek a lappangó a basá-

most Moszkva hivatalos adatakat tett közzé. Ezek szerint a veszteség

halottakban 295.000, hadifoglyokban 86.000 fő. A szovjet csapatok 4400 ágyút és ugyanannyi mozsarat zsákmányoltak, 35.000-ot megsemmisítettek; a németek 600 repülőgépet vesztek, ennek negyedrésze sértetlenül került szovjet kézre. A vörös hadsereg 34.000 katonai teherautót

elpusztított vagy zsákmányul ejtett és ezenkívül megszámlálhatatlan kézi lőfegyvert.

A nagyarányú hadianyagvesztés annál súlyosabban érinti a német hadvezetőséget, mert a szovjet csapatok egymásután foglalják el a sziléziai fő-iparvidéken levő nagy ipari gócpontokat, melyek az angol-szász légibombázás folytán megbénított Rajna-vesztáliai nehézipar áttelepítése után a német hadsereg legfontosabb arzenáljává léptek elő.

Ez alkalommal érdemes néhány adatot közölni a sziléziai ipar teljesítőképességéről. A Berthütte acélművek, melynek központjai Sosnowiecben és Kattowitzban vannak,

évente 2 millió tonna acél termelt.

A sziléziai szénbányák 1940-ben még a német széntermelés 35%-át szolgáltatották, a Saar-vidéki bányák 40%-os teljesítménye mellett. Az elmúlt évben már

háromszor akkora mennyiségű szént termeltek, mint a Saar-vidékiek.

bain, amely első oldalától kezdve minden betűjében, minden sorában a szabadságharc szellemét írta meg, híven eddigi irányunkhoz most sem mondhatunk mást, mint azt, hogy mindenki, akinek becses a magyar nemzeti függetlenség és szabadság gondolata, elsőrendű kötelességének kell tartsa jelentkezését annak kivívására készülő nemzeti hadseregbe.

A fasizmus és Hitler-csatlóság mellé vadia szennyfoltot ejtett a

Fronttudósítók beszámolója szerint a sziléziai szénbányák nagy része sértetlenül kerül a szovjet csapatok kezére, mert még a német munkások is eltávolítják a robbanóanyagot és gyújtószerkezetet az alaknázott bányákból.

Teljesen elvesztették a németek a főleg Czeszohowa környéki ércbányákat is. Különösen érzékenyen érinti a német hadiipart a cinkbányák elvesztése, mert most már csak a harzi jelentéktelen lelőhelyek állnak rendelkezésére.

Semleges forrás szerint Szilézia elvesztése a német

hadigépezetet a szintetikus benzintermelés egyharmadától, a cinktermelés egynegyedétől, az acélttermelés egyötödétől és a szénttermelés kétötödétől fosztja meg.

Ugyancsak semleges forrás, a „Journal de Genève” berlini tudósítója számol be arról, hogy a keleti támadás teljes meglepetésként érte Hitlert és a német hadvezetőséget; a német kémszervezet csődjét jelentik a hatalmas, áttörő szovjet sikerek, különben erősebb védelmi vonalat építettek volna ki a keleti arcvonalon. Most, hogy legalább 15 hadosztályt elvesztettek a németek, kétségbeesetten próbálnak mindenhonnan tartalékokat összegyűjteni a szovjet támadás megállítására. A legújabb hírek szerint utolsó eszközként most 10 hadosztályt visszarendeltek Jugoszláviából és Norvégiából, ami természetesen

magyarság becsületén. Felrobbantott gyárak, kiégett házak, ronbadótt paloták, ördögi gonoszsággal lötközött műemlékek, remek Duna-hidak, de nem utolsósorban Budapest éhínségben tengődő lakosságának véres jajsza fegyverbehívja a magyarságot. Ez a fegyver Szálasi náci bérenc csatlós népéből ismét Kossuth Lajos szabadságszerető népévé fogja tenni a magyarságot.

T. I.

leg ezeknek a frontoknak súlyos gyöngítését jelenti.

A nyugati hadszíntéren a szövetséges csapatok az ardenni német frontkiugrás teljes szétzúzása után, mindenütt előnyomuloban vannak a Roer-folyó felé, Dürennél egészen Roermondig. Dél-Elzászban az 1. francia hadsereg támadása sikere-

Befejeződött Kelet-Poroszország elvágása, Hindenburg elesett

A Szovjet Távírási Iroda jelenté: A 3. fehér orosz hadsereg-csoport csapatai Kelet-Poroszországban

elfoglalták a német védelmi rendszer rendkívül megerősített pontjait: Iapiau, Allenburg, Nordenburg, Leipen városokat

azon a védelmi vonalon, amely elzárja az utat Kelet-Poroszország központi kerületeibe és ezeken kívül elfoglalták még 200 más községet.

A 2. belorussz hadsereg-csoport csapatai folytatták támadó harcukat és elfoglalták Kelet-Poroszországban Mühlhausen, Marienburg és Stuhm városokat, a német védelmi rendszernek fontos pontjait. Tovább hatoltak a danzigi útvonalon a tengerpartig és elfoglalták Tokemint várost.

Ezzel a hadművelettel befejezték Kelet-Poroszország eme részének bekerítését s ezzel elvágták Németország központi kerületeitől.

Egyidejűleg ennek a hadsereg-csoportnak a harcossai elfoglalták Lengyelország területén Lacin, Uniszioy, Kulmsee városokat és még 400 községet, ezek között Waldaut (4 kilométerre keletre Thorn városától).

A Posen felé vezető úton az 1. belorussz hadsereg-csoport csapatai folytatták támadásukat és elfoglalták Rogasen, Sokken, Weisenburg, Kurnik, Mocina, Sato-Michel községeket és több mint 400 helységet.

Visszaverték az Észak-elzászi német támadást

London jan. 27. Észak-Elzászban az amerikai 7. hadsereg teljesen visszaállította vonalát. A

német hídfőt, amelyet a Moder-folyón állítottak fel, teljesen szétverték az amerikaiak.

Ezen a fronton most szélcsend állott be, a németek az elszünetelt súlyos veszteségek folytán beszüntették támadásaikat. Strassbourgtól délre az 1. francia hadsereg tényereségre tett szert a colmari terepszak északi és déli részén végrehajtott támadásai során. Észak felől, ahol amerikai csapatok francia páncélosok alatt harcolnak, 5 km-re közelítették meg Colmart.

Az Ardenneknben a német beszögellés felmorzsolásával az ameri-

sen folyik; Észak-Elzászban a németek nagy erővel indított támadása Strassbourg irányában a Moder-folyónál megtorpant, holott hadifoglyok vallomása szerint, Hitler mindenáron el akarja foglaltatni a várost január 30-ára, a nemzeti szocialista hatalomátvétel 12. évfordulójára.

Vázsonyi István.

Kalisztól délnyugatra és délre az országút menten elfoglalták Krotoschin, Komstsin, Zduni városokat és Lengyelország területén több mint 100 helységet.

Az 1. ukrán hadsereg-csoport csapatai ostrommal

bevéették Német-Szilézia ipari körzetében Hindenburgot,

amely fontos közlekedési gócpont és erősség, ugyancsak elfoglalták Németország területén Herrstadt, Wintzig, Stroppen, Praussnitz, Trebnitz, Julisburg helységeket és 300 más községet.

E front harcossai Oels város körzetében 150 német repülőgépet zsákmányoltak.

Kassától északnyugatra, Csehszlovákia területén támadó harcokkal elfoglalták a szovjet csapatok Spiske-Podgrad, Spiske-Vlachi városokat.

Budapesten a szovjet csapatok folytatták harcukat a körülfart ellenség megsemmisítésére a város nyugati részén (Budán) és elfoglalták 25 épületfölből.

Budapesttől délnyugatra a szovjet csapatok visszaverték az ellenség erős harcokos- és gyalogos támadásait és nagy veszteséget okoztak neki emberállományában és felszerelésben.

Január 25-én az összes frontokon 97 német harcokosít tettek harcoképtelenné a szovjet csapatok, ezek közül 47-et Budapesttől délnyugatra. Légi harcokban 15 német repülőgépet lőttek le.

kai 3. hadsereg befejezte feladata első részét.

A németek folytatták visszavonulásukat a Siegfried-vonalba.

A szövetségesek elérték a Roer-folyót; ettől északra az amerikai 9. hadsereg részvett tegnap a brit 2. hadsereg támadásában és megtisztította a német beszögellést, a Roer-folyótól nyugatra. A Leinsbergi szakasztól északra az angolok is elérték a Roert és utközben megtisztították a folyó partját egészen addig a pontig, ahol a Roer Roermondnál beleömlik a Maasba.

A szövetséges taktikai légihaderő kötelékei folytatták támadásaikat a

tegnapi napon a visszavonuló gépkocsi és páncélos menetoszlopok ellen, különösen az ardenni körzetben.

Norvégiai jelentések megerősítik a január 12-i angol légitámadás eredményeit a Bergentől délre fekvő buvárnaszádállomás ellen. A jelentés szerint telibetalálták a fedezékeket. Az angol 5 tonnás bombák áthatoltak a 7 méter vastag cementtetőn. A németek azt állították, hogy ezek az állomások teljesen bombabiztosak. Elpusztult egy ujonnan felállított oxigéntelep is. Valamennyi jelentés dicsőrérettel adózik a bombázás pontosságára iránt. Csak három nehéz bomba esett le a telepeken kívül és egyetlen norvég sem veszítette életét.

A bukaresti szakszervezeti kongresszus

A diadalmas vörös hadsereg terfoglalása nyomán megnyiták a kalakáli internálótábor kapui és Románia demokratikus érzelmű lakossága ujult erővel kapcsolódhatott bele az építő munkába. Ezt az építő munkát szolgálja most a Szakszervezetek Országos Nagygyűlése is. Románia egész munkássága képviselteti magát a nagygyűlésen és ad kifejezést a munkásság régi törekvéseinek.

A Kommunista Romániai Pártja öt pontban szögezte le a munkásokveteléseket:

1. A spekuláció és a szabotázs elleni küzdelem.
2. A gyári bizottságok ellenőrzési joga a termelés és a termelt javak szétosztása fölött.
3. Az árak rögzítése és a fizetések aránybáhozatala az árszínvonalal.
4. A kartellek és a nagybankok államosítása.
5. A földreform megvalósítása.

Nemcsak a kommunista párt, hanem az egész romániai munkásság küzd ezekért a célokt. A munk-

Szilárdan az amerikaiak kezén van Luzon legfontosabb repülőtere

Washington, január 27. Mac Arthur tábornok főhadiszállása jelenti, hogy Luzon-szigetén japán tüzérség vonult fel és a Clark repülőteret ágyuzza, amelyet az amerikaiak az előző napon foglaltak el. A partraszállás helyétől, a Lingajen öböltől számítva, az amerikaiak most már kétharmadát tették meg a Manila felé vezető utnak.

Burmában a brit csapatok Mandalay-hez közelednek és egy fontos magaslati terepet elfoglaltak a várostól északnyugatra.

kasság féltreve a pártpolitikát, első-sorban a történelmi szükségszerűség kívánta célok megvalósításában egy emberként sorakozott az Országos Demokrata Arcvonal mögé. A munkás egység tökéletességétele, a munkabérek egységesítése, e gyári szakszervezetek kialakítása, a termelés fokozása azok a célok, melyek a felsorolt öt pontban öntöttek formát. A nagygyűlésre érkezett észak-erdélyi szakszervezeti kiküldöttek külön Északerdélyi Szakszervezeti Tanács megalakítását javasolják. Ez a javaslat azonban semmiképpen sem az elkülönülést célozza, ellenkezőleg: az északerdélyi munkások így látják a legkönnyebben elérhetőnek a közös munkába szívet, lélekkel való bekapcsolódást. Alátámasztja ezt Jordáky Lajosnak, a Szakszervezeti Tanács titkárnak, a n. i. alkotása is, mely a romániai munkásság-állal való tökéletes együttműködés óhaját fejezi ki.

A szakszervezeti nagygyűlés döntési elvi jelentőségűek lesznek abban a harcban, melyet a világ munkássága az új rend felépítéséért vív.

A kolozsvári egyetem atszelvezése

Kolozs vármegye főispánja azonnali hatállyal életbelépő rendelettel szervezte át a Kolozsvári Tudományegyetemet és a Mezőgazdasági Főiskolát. A rendelet a Tudományegyetem autonómiáját ideiglenesen, a Mezőgazdasági Főiskoláét pedig véglegesen megszünteti, egyben a Mezőgazdasági Főiskolát, mint egyetemi kart, a Tudományegyetembe olvasztja bele; a jelenlegi egyetemi tanácsot feloszlatja.

Elrendeli a főispán, a nemzetek közötti jogegyenlőség alapján, a magyar egyetemnek tovább való működését és a román egyetem működésének megkezdését. A két egyetem közös ügyeit az általuk kiküldött 3-3 tagú bizottság fogja intézni.

A rendelet magában foglalja az új egyetemi tanácsok névsorát is. Az egyetemi tanácsok illetékesek az egyetemmel kapcsolatos összes intézkedések megtételére.

Tisztogatás Kolozsvárott

A kolozsvári Fellebbviteli Tisztogató Bizottság működéséről olvassunk a „Világosság”-ban. E hó 18-án az orvosi kamara tisztogató bizottságának jelentéseivel foglalkozott a Fellebbviteli Bizottság és ezzel kapcsolatban 19 ítéletet hozott. Az ítéletek közül legérdekesebb az, mely dr. Gyergyai Árpád fül-, orr- és gégeorvost egyetemi tanári állásától és címétől megfosztja, háromévi díjtalan állami orvosi szolgálatra, egyben százezer pengőnek három hónapban belül való megfizetésére kötelezi; az állami egyetemi klinikák javára.

Veszek cukro, mézet, liszte, vaját, olajat, zsirt, mákot, tojást, tejterméket

Drexler cukrasz, Korsuth-u. 6

METEOR MOZGO

Ma, vasárnap

Magyar vígjáték

Előadások kezdete d. e. fél 12, d. u. 3, és fél 5 órakor.

Pénztárnnyitás 10 órakor.

APOLLO MOZI

Ma u. oljára.

Hypnotiz, a lakái

Holnaptól, hé főtől

Te vagy a dal

magyar lírm

Előadások d. u. 1, fél 3 és 4, vasárnap d. e. 11 órakor is.

Vígyszínház-mozgó

Mai műsor

Behajtani tí'os

magyar vígjáték

Előadások kezdete fél 2 és fél 4 órakor, vasárnap d. e. 11-kor is.

Pénztárnnyitás 12 órakor.

Csokónai-színház

Vasárnap d. e. fél 11-kor

Jótekonycelu előadás

a Borsodi Bányászok java

DELILA

Molnar Ferenc

világi úi v. játéka

Nézőter. útve.

A népbíróóságok megalakulása elé

A csütörtöki minisztertanácson a kormány elfogadta Valentiny igazságügyminiszter által beterjesztett, a népbíróóságok felállításáról szóló rendeletet. Összinté örömmel és reményteljes várakozással tekintünk a népbíróóságok működése elé. A „Néplap” hasábjain már számtalanszor írtunk a népbíróóságok szükségességéről. Óriási a feladat, amit ezeknek meg kell oldaniuk, mert óriási az a mélység, amibe a felelőtlen fasiszta szállítás és hazatérés a nemzetet taszította. Valentiny igazságügyminiszter a rendelet megalkotásánál olyan munkát végzett, amely valóban alkalmas arra, hogy a népellenes szellemnek, magatartásnak és a háborús bűnöknek minden csíráját kigyomolja a magyarság talajából. A rendelet figyelembe vette mindazokat a szempontokat, amelyeket a debreceni Nemzeti Bizottság javaslatokban és a „Néplap” cikkeiben hangsúlyozott.

A népbíróóságok járási székhelyekben kerülnek felállításra, nagyobb városokban esetleg több tanács is lesz. A népbíróóságok tagjait a politikai pártok delegálják, a vádat népbíróóságok képviselik. A népbíróóságok jogi képzéssel kell rendelkezniük. A fellebbezési fórum tagjai részben a politikai pártokból, részben az igazságügyminiszter által delegált szakjogászokból kerülnek ki. Halálbüntetés kiszabása esetén Kegyelemzési Tanácshoz lehet fordulni. A Kegyelemzési Tanács tagja a nemzetgyűlés elnöke vagy alelnöke, a miniszterelnök, vagy helyettes és a Nemzetgyűlés Politikai Bizottsága által választott tag, vagy pótlag lesz.

A rendelet-tervezet infeszkedik a népbíróóság szervezetén kívül a háborús bűnösség és a népellenes magatartás jogi meghatározásáról is. Fokozatokat állapít meg a bűnösség kérdésében és összehangolja a büntetés fokát a kiszabandó büntetés súlyosságával. A büntetéseket a népbíróóságok internálásiól kezdve halálbüntetésig róhatják ki, mellék-büntetésként pénzbüntetés és vagyonkímélet is kimondhat.

A népbíróóságok felállításáról szóló rendelet alapján rövidesen megkezdődik az a hatalmas tisztogató munka, amelyet el kell végeznünk, hogy a népi demokrácia utolsó ellenségét is eltűnjene az újjászülött magyar társadalmából.

Bátyámat, dr. Radó Györgyöt keresem

Radó István,

A „Néplap” szerkesztője,
DEBRECEN

Ertesítést a Magyar Kommunista Párt (Tisza Kálmán-tér) útján kérek.

Tímásegédek

magas fizetéssel katonai üzembe felvesszünk, bevonulás alól felmentést kapnak.

Jelentkezés: Teleki-utca 57 sz.

Heti előjegyzési naptár

az 1945. évre kapható a

„Méliusz”

könyvkereskedésben.

AZ ÖNKORMÁNYZATOK ÜGYE

Erdei Ferenc belügyminiszter a „Néplap” újszámában nyilatkozva a közigazgatás újjászervezéséről, az újjászervezés sarokpilléréül az erős demokratikus önkormányzatokat jelölte meg. Valóban Magyarország demokratikus újjáépítése az önkormányzatok tevékeny részvétele nélkül nem történhetik meg, erre példa az utolsó három hónap, mikor is a központi hatalom hiányában, majd annak megalakulása után a közlekedés lassú és nehézkes volta miatt tulajdonképpen a helyi önkormányzatok biztosítják az államélet folytonosságát.

Az összes demokratikus pártok egyetértenek abban, hogy az önkormányzatokat ki kell építeni, azonban a részletek még nem elég világosak. Az alábbiakban néhány szemponttal szeretnénk a részletek tisztázásához hozzájárulni, kapcsolatban a debreceni városi önkormányzat újjászervezésével, ami valószínűleg mintául fog szolgálni a többi városi autonómia számára is.

Történelmi tény, hogy a magyar városi önkormányzat a XVI.–XVII. században európai szintű és demokratikus volt. Éppen Debrecen és nagy alföldi parasztkommunitások történelmi kutatása bizonyítja ezt. A történelmi fejlődés azonban a XVIII. században az újjáéledő nemesi-úri és Habsburg-német reakció idejében megakadt. A XVIII. század előtt elevenen élő népi önkormányzatok alapelveit tekintve véve, a modern élet sokkal bonyolultabb követelményeinek megfelelő önkormányzatot kell tehát néhány év alatt kialakítaniuk. Az nem baj, ha az nem is működik most olyan simán mint a korábbi önkormányzat, sőt a döccenések és sürögés-köcsögések is, mert a korábbi önkormányzati élet csak az élet mimelése volt.

Gyakorlati ténnyé a dolgot, felvetődik egy sor kérdés: kik legyenek az önkormányzat képviselői, milyen legyen a városi képviselőtestület összetétele, kik lehessenek annak tagjai? Az önkormányzat képviselői, a demokratikus politikai pártok tagjai lehetnek ez vilán felül áll. Ellenben sokkal bonyolultabb a képviselőtestület összetételének kérdése, mert itt azonnal felvetődik az, hogy a fizetett tisztviselők hivatali jogon tagjai lehetnek-e a városi képviselőtestületnek? Mivel a hivatali jogon való részvétel ellenkezik a demokrácia alapelveivel, részünkről a fizetett tisztviselőket csak mint referenseket és nem mint valószínűségeket látunk szívesen az önkormányzatot képviselő testületben. Azonban a polgármester szerepe sem tisztázott. Nyílt kérdés, hogy a polgármesteri tisztség ugyanolyan jellegű legyen-e mint korábban volt, tehát életfogytiglan választott főtisztviselő, vagy pedig a képviselőtestület bizalmából a város élére állított és időről időre újra választott önkormányzati funkcionárius? Részünkről az utóbbi felfogást valljuk és ezt indokolja a hivatali történelmi múltja is. Az új polgármesteri tisztség egyenes utóda kell, hogy legyen a XVII. századi főbírósnak, ennek megfelelően a modern élet követelményei előtt meghajolva, három évenként való választását tartanánk megfelelőnek. A polgármesterség az önkormányzat reprezentáns tisztsége, éppen ezért a közigazgatás részletkérdéseibe nem is kell beleavatkozni, a közigazgatási feladatokat elvégzik az egyes ügyosztályok vezetői, a tanácsnokok, a képviselőtestület által kifejezett elvek és utasítások alapján. Ezért jóval nagyobb hatáskört kell nekik biztosítani, mint korábban, és ennek megfelelően nagyobb felelősséget is hárítani rájuk. A vezető tisztviselők felelősségét a meghatározott — 6–7 évenként történő — újraválasztásuk hathatósan növelné. Az egyes ügyosztályok vezetői szakemberek, ezért mind nekik, mind az ügyosztályokhoz beosztott alantós tisztviselőknek feladata a közigazgatás szakszerű, gyors és főleg a közönség érdekét szolgáló ellátása. A tisztviselők kizárása a képviselő testületből meggátolná a több mint másfél évszázad óta kialakult bürokrácia uralkodását és azt, hogy egy kisebb társadalmi csoport szövetkezve a vezető hivatalnokokkal, a saját izlése és érdeke szerint vezethesse az önkormányzat ügyeit. E kis csoport mellett a közgyűlés és kisgyűlés a közelmúltban jóformán stálistizta szerepre volt kárhoztatva.

A mostani, kevesebb számú városi képviselőtestület bizonyosan életképesebb lesz, mint a korábbi nagy számú. Mégis kérdéses az, hogy szükséges-e minden apró-cseprő ügy tárgyalására összehívni? Az kétségtelen, hogy a mostani körülmények közt üléseinek meghatározott időpontokhoz való kötése nem kívánatos, sőt szükségesnek látszik, hogy minél gyakrabban üléseznek. Azonban a kisebb fontosságú ügyekre nem látszik feleslegesnek ebből a nagyobb számú képviselőtestületből a pártok arányának megfelelően egy kisebb tanács alakítása, amely gyakrabban ülne össze — legalább hetenként — és kisebb fontosságú ügyeket intézné. E kisebb tanácsnak történelmi jogosultsága is van, a XVIII. század elejéig a tulajdonképpeni közigazgatást ez végezte, a nagyobb tanács — a mai 100 tagú képviselőtestület — nagyobb jelentőségű, az egész kommunistát érintő politikai, gazdasági és kulturális ügyeket intézte. Az új autonómia tehát egyfelől nagyobb szabadságot biztosít a vezető tisztviselőknél, de egyúttal nagyobb felelősséget is ró rájuk. Emellett azonban a kitanács révén az adminisztrációt gyorsítja és ellenőrzi és egyúttal lehetővé teszi a széles néprétegek részvételét a helyi ügyek intézésében, ezáltal az eddigi politikai gyakorlatból elzárt tömegek részére is iskolául szolgál.

Balogh István.

Tűrőd, hogy a borsodi bányászok és miskolci ipari munkások éhezzenek?

ADAKOZZ A NEMZETI SEGÉLY AKCIÓNAK!

A belpolitika hírei

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a kormány a budapesti éhínség megszüntetésére azonnali intézkedést tett. A kormány tagjai nagyrészt maguk mentek ki vidéki városokba a főváros élelmiszerellátásának megszervezésére. Molnár Erik népjóléti miniszter Kecskemétre, Gábor József kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter Nyíregyházára, Takács Ferenc iparügyi miniszter Hódmezővásárhelyre, Kovács Kálmán igazságügyi államtitkár Kisújszállásra, S. Szabó Ferenc államtitkár Orosházára utazott.

VÁROSI HIREK

A sok érdeklődésre, a nagyközönség tájékoztatására a műszaki felügyelőség közli, hogy amennyiben szállítási nehézségek miatt a Világítási Vállalat nem kap szénét, úgy az üzemet kénytelenek lesznek beszüntetni. Ebben az esetben megszűnik a villanyáram-, víz- és gázszolgáltatás.

Sokan fordultak a műszaki felügyelőséghez azzal a kérdéssel, hogy miért nem lesz gáz s hogy mi köze a földgáznak a villanyáramhoz? Magyarán az, hogy a földgázt a föld alól fel kell hozni s ezt a munkát két villanymotorral hajtott kompresszor végzi. Ha tehát nincs villanyáram, nem működhet a motor.

Ugyanilyen nehézségekkel küzd a gumi kisvasut is. Anyaghány miatt szinte képtelenség a motorokat üzemben tartani. A két kismozdony (Zsuzsik) részére nincsen hengerolaj s napok kérdése, hogy emiatt be kell szüntetni a forgalmat.

A műszaki felügyelőség azzal a kérelemmel fordul a nagyközönséghez, hogy amennyiben hengerolaj, motorolaj és fagygyó volna birtokában, ajánlja azt megvételre a városházán, a műszaki felügyelőségen (I. emelet. 18. sz. ajtó).

Ha sikerülne megfelelő mennyiségű olajat beszerezni, úgy biztosítani lehetne legalább a gázszolgáltatást és a gumi kisvasut további működését.

A város tűzoltóságának igen kevés felszerelése maradt meg, úgyhogy nagyobb tüzesetek alkalmával csak a legnagyobb erőfeszítések útján végezhetik el az óriási munkálatokat. A műszaki felügyelőség éppen ezért felhívja Debrecen lakosságát, hogy saját érdekében gondosan vigyázzon a tűzveszély elkerülésére.

Mint már megírtuk, a városházát rövidesen tetőzettel látják el. Az ügyben a tárgyalások még folynak. A cseréptetőzet körülbelül 80–90.000 pengő kiadást jelent a városnak.

Victorisz Géza

értesíti családját,
Budapesten, a rendőrségen található.

Műhelyem

vagyó-u. 9. sz. alól

Csepő-u. 19. sz. alá helyeztem át

Várady Sándor

zobafestő, mázó és bútortestő vállalata.

Ady Endre

LAPZÁRTA UTÁN:

„Józsa Béla Athenaeum”

26 éve, hogy meghalt. Meghalt egy véresen összeomlott országban, ravatata körül a forradalom öröklapjaival s a forradalmi kormány ügy temette, mint a nemzet halóját. Igen, a nemzet halottja lett Ady Endre, a kiátkozott, a százszor kitagadott, az ezerszer magyartalannak kiáltott költő. S mikor néhány hónap múlva a forradalom leroskadt és újra előkuszott, újra a hatalom pocára tekergőzött a reakció, azt láttuk volna mindenki, hogy Ady most újra elátkozott költő, újra kitagadott magyar lesz.

Nem így történt. A hatalomra került reakciónak talán leghülyebb fogása volt, hogy kisajátította magának Ady Enarét. A forradalom profétaként költőjéről el akarták hitelesíteni, hogy tulajdonképpen, titokban, telke mélyén mind a ő eszméket, a sovinszta reakció, a kortólott faji gyűlölködés eszméit változtatta, csak kényszer halása miatt állott a baloldal mellé. A leült korszaknak talán legsiralmasabb jelensége volt az, hogy ezt a stralmasan ostoba, ezt a szánalmas hazugságot el lehetett hitelesíteni egész generációval, hogy Ady politikai utérót, Ady állásfoglalásáról egyáltalán vitatkozni kellett, vitatkozni lehetett.

Ma mindezen túl vagyunk már. Szeretnők hinni, hogy örökre túl vagyunk. Az új magyar szabadság korszaka végre eloszlatta, szétfújta a lelkeket negyedszázad óta megülő ködöt. Hinni akarjuk, hogy most már örökre tisztán fog ragyogni a nemzet előtt Ady alakja, hogy a század legnagyobb költőjének haladó magyar baloldalságát semmi meslerkedés nem tudja többé lehazudni.

Hiszen Ady Endre nemcsak hűve, hanem vezére is annak a mozgalomnak, amely már a század elején meg akarta teremteni azt az új Magyarországot, amelyet most egy második véres összeomlás után romokból kell felépítenünk. (—)

Moszkva, január 27. Sztálin marsall Rokoszozszi és Csernyakovszki tábornagyokhoz intézett napiparancsában jelenti, hogy a két hadseregcsoporthoz csapatai áttörték a Mazuri-tavak mély védővonalát, amely Kelet-Poroszországot kelet felől védte. Az orosz csapatok a Mazuri-tavaktól nyugatra 9 helységet foglaltak el, köztük Rastenburgot. A vörös hadsereg Kelet-Poroszország kétharmad részét foglalta már el, Königsberg-től látótávolságra van és Marienburg elfoglalása után már csak 35 km-re áll Danzigtól.

Moszkva, január 27. Sztálin marsall Konyev tábornagyhoz intézett napiparancsában jelenti, hogy hadseregcsoporthoz négy várost foglalt el a Dombrowa-szenmedencében, Sosnovics és Wadowice elfoglalása után megkerülték Kattovitz városát, attól 7 km-re.

Moszkva, január 27. Sztálin marsall Petrov tábornagyhoz intézett napiparancsában jelenti, hogy hadseregcsoporthoz a Kárpátokban Krakótól 40 km-re áttört és elfoglalta Wadowics, Lehocza városát s még több várost.

Zsukov tábornagy hadseregcsoporthoz átkarolta Posen városát és Schneidemühlnél harcol. A német hadijelentés is közli, hogy hiába kísérelték meg a Berlin előtti utolsó védővonalat, az Odera-folyót tartani.

A TŰZ CSIHOLÓJA

Csak akkor születek nagy dolgok,
Ha bátrak voltak, akik mertek
S ha százszor tudtak bátrak lenni,
Százszor bátrak és viharverték.

Az első emberi bátorság
Áldassék: a Tűz csiholója,
Aki az ismeretlen lángra
Úgy nézett, mint jogos adóra.

Mint egy Isten, hóban vacogva
Fogadta szent munkája bérét:
Még ma is minden bitor ember
Csörgedeztetni az ő vérét.

Ez a világ nem testáldott
Tegnaphoz húzó, rongy pulyáknak:
Legkülönb ember, aki bátor
S csak egy külön van, aki: bátrabb.

S aki mást akar, mint mi most van,
Kényes bőrét gyáván nem óvja:
Mint ős ösére ütött Isten:
A fölséges Tűz csiholója.

ADY ENDRE

Ne dobja el ócska kalapját,
olcsón újjáalakítom
Boráth Gábor
Széchenyi-utca 7.

Csokonai-szinnáz
Vasárnap és hétfőn
délután 11 óra 45 perctől
Magnus Miska
Operett 3. felvonásban
Nezotér fűvel

Réi jó munka,
remek szabás,
előzékeny kiszolgálás
Grünfeld
uriszabóság
Debrecen
Kistemplom mellett.

Budapesti hozzátartozóknak
levelet viszünk, megkereséseket vállalunk!!
Választerjesztést minden esetben küldünk.
Hiv. óra: 3-4-ig, Cserépes-utca 4. sz.

Ki tud róla?
Keresem SZTANKAY ZOLTÁN
19 éves vaskeresk a segítségemre,
kik munkásságát a hivatali tisztaság
segere. Keresem, aki tud róluk, ér-
sise ögg dó szü eit.
SZTANKAY ZOLTÁN, Debrecen,
MAY 1945. IV/3.

Langer-vásztelep
Katz Sándor
HATVAN-UTCA 6.
Jeszék mindenféle új és
ócska vasanyag, villan-
motort, fémeket, szerszám-
géket és szerszámokat.

Weiner Andor: VII., Nagydiófa-utca 25.
Farkas Lajos: VII., Nyár-utca 5,
Lewinger László: VI., Vörösmarty-u. 69
értesítik hozzátartozóikat, hogy Debrecenben, Hatvan-utca 21.
szám alatt vannak, amint lehet mennek Pestre. Küldjétek
ért sítést fenti címre, vagy küldjön bárki, aki tud róluk.

Kolozsvárról három kicsi füzet, három broszura jutott el hozzánk. A három broszura a felszabadulás napjai óta a népi demokrácia felépítéséért harcol. Nem a művekről akarunk most szólni, nem a mondanivalókról, melyek az elnyomott napjaiban nem láthatnak napvilágot, hanem arról, hogy mind a három kiadóként a „Józsa Béla Athenaeum” szerepel.

Józsa Béla neve a reakcióval szembevetett fasizmus elleni küzdelem néhez korszakátidézimlékezetünkbe. Józsa Béla a szabadságért vértanúhalált halt. A Békepárt élén küzdött azok ellen, akik felelőtlenül háborúba sodorták a Dunavölgye országait és megtámadták a nepek szabad hazáját, a Szovjetuniót.

A Kállay-féle hirhéd kétarcú hintapolitika napjait nyögte az ország. Kállay látta, hogy Hitler „Európájára” tett tét elvesztett, látta, hogy a fasizmus hadigépezete letartóztatathatatlannal összezsúzza magát a vörös hadsereg közsiklóján. Látta és meníteni akarta, ami menthető. Ugy akart kimenekülni a háborúból, hogy ezzel együtt a reakció egész rendszerét, saját reakciókormányát is megmenesse. Ugyanakkor, amikor kifejezte az ő elkezeltése szerinti nemzeti egységet hirdette, Magyarország, mint a „rena” szigetet igyek zelt beállítani, az országban véres terrorral folytott el minden szót, amely a békét követelte.

Józsa Béla, aki a Békepárt erdélyi szervezésében működött, letartóztatott. Letartóztatásakor súlyos beteg volt, éppen tifuszból lábadozott, ez azonban mit sem zavarta a prib heket, Kállay hirhéd kíméltérisítéi között a munkát a szabadságért, hanem régi harcusa a munkásság felszabadításának. Ott volt ő már az 1919-es forradalomban. A forradalom veresége után a regáltérománosság között dolgozik, 1928-ban pedig a kolozsvári Munkás Segélyt szervezi Aradi Viktorral együtt. A Szolidaritás című lapban támogatja a Munkás Segélyt. Lapját 1935-ban betiltották. Ezután Groza Péter Eres Frontjának megszervezéséért dolgozik, majd részvesz a „Vásárhelyi találkozó” előkészítésében, 1935-ben. A vásárhelyi találkozón a román magyar megértés ügyét propagálja.

A román-magyar megértés göröngyös útjába óriási torlaszt gördített a második bécsi döntést követő fasizta nemzeti politikai. Józsa Béla ekkor a Függetlenség Front erdélyi szervezésében küzd és megszervezi az 1941 március 15-i Petőfi-tüntétést Kolozsváron. A harcot már ekkor — éppoly, mint Budapestben is — csak illegitimitásból vezethette és illegitimitásból fogták el a Kállay-féle „defenzív osztály” kopói is.

Józsa Béla a szabadságért mártír, halált halt. Munkáját azonban emlékként őrzi a kolozsvári Józsa Béla Athenaeum. Emel maradándóbb emlékművet nem lehetett volna állítani a szabadság harcosának. A székely famunkás, faszobrász Józsa Béla — a reakció és fasizmus elnyomása miatt — végre halála után nyilván hirdetheti az elnyomott dolgozók igazságát.

Néhány Csillag...
lét és az Gibbs véket s a mazta.

Azóta kaplam böző harlére vonrésze a másik nagyon szólamna vélem, hány részesen a leveleket Fome osztogot írja:

„En a harcolol Baranov tara zúz talpa al

Deszn Lady As meg, As éves, is olvas. C burg cil és min meg fog ket?”
tette ké oltek pedig h öket is hány il Asszony sem ve ban sze vesztett szabb lenti, h árulja az Önhé egyebet sikkal? év mul de én — egyébke összeva mekein

Ime, „Egy a hazá vagvok náskod kinék ról? Ne meg, h rületes mint é Ön v csinálta de bizo van Pe én szal

... Zinc visszae a néme a menémet lálta a megkér tallan neki a „A FÜ

Szovjet szabadságharcosok válaszolnak Lady Gibbsnek, aki megbecsátást kér a hitlerista gyilkosoknak

— Ilja Ehrenburg cikke a „Vörös Csillag“-ban —

Néhány héttel ezelőtt a „Vörös Csillag“ közölte Lady Gibbs levelét és az én válaszomat rá. Lady Gibbs védelmébe vette a németeket s a „megbocsátást“ szorgalmazta.

Azóta több mint 100 levelet kaplam a vörös hadsereg különböző harcosaitól Lady Gibbs levelére vonatkozólag. A levelek egy része a Ladynek volt címezve, másik része nekem. A levelek nagyon érdekesek, mert a bírál szólnak meg bennük. Ezért úgy vélem, szükséges közölnöm néhány részletet belőlük. Természetesen a Lady Gibbsnek címzett leveleket el fogjuk hozzá juttatni.

Fomenko kapitány, ki egy tankosztágot vezet, a következőket írja:

„En a háború első napjai óta harcolok. 1941-ben a németek Baranovics mellett, szemem látára zúztak szét tankjaik hernyótalpa alatt 70 asszonyt és gyerme-

ket. Szemeim előtt égett Minszk, Rogacev, Bobrujszk, Valujki, Voronyezs, Sztálingrád, Orel, Kiev, Faszto, Zsitomir, Berdicsjev, Sepetovka és sok más város. Mi, oroszok, nem vagyunk rosszak, ahogy azt a Lady hiszi, de most azért, hogy megsemmisítsük a Rosszat a földön — rosszaknak kell lennünk. Érdekes lenne tudni azt, hogy mikor a németek Londont tönkrebombázták, nem köszönte-e meg nekik ezt Lady Gibbs?...

Egy fiatal leány, Xenia Petranko őrmester írja Lady Gibbsnek: „Azért hogy megérthessen bennünket, azt tanácsolom, hogy jöjjen 2-3 napra azokba a városokba és falvakba, ahol németek jártak... Nem sajnálhatunk egy fenevadat. Meg kell semmisíteni őket, hogy az emberek békében élhessenek. Ez a véleménye a mi egész népünknek, tisztelt asszonyom!”

„N.m akarom, hogy összevagdadják megegyszer gyermekeinket.“

Desznakova asszony ugyancsak Lady Gibbsnek írja: „Kérdezze meg, Asszonyom, az Anyámat, 72 éves, istenfélő asszony és bibliát olvas. Ő nem olvassa az Ehrenburg cikkeit, de csak egyet remél és mindig egyet kérdez: „Vajjon meg fogják-e büntetni a németeket?“. A múlt háborúban elvesztette két fivérét, kiket a németek öltek meg. Ebben a háborúban pedig három fiát veszítette el, — őket is a németek ölték meg! És hány ilyen család van még... Ön, Asszonyom, bizonyára senkijét sem veszítette el ebben a háborúban szerettei közül, vagy ha elvesztette valakijét, ez annál rosszabb Önre nézve, mert azt jelenti, hogy nemcsak az élőkét örülje el, de a halottakat is. Ön és az Önhez hasonlók nem csinálnak egyebet, mint hogy „megbocsátásukkal“ halálra ítélik újabb 25 év múlva újabb embermilliókat, de én — mint az összes orosz nők egyébként — nem akarom, hogy összevagdadják megegyszer gyermekeinket!”

Ime, Fomevko munkás levele: „Egyszerű munkás voltam s ma a hazáért vívott harc rokkantja vagyok. Több mint 5 évet katonáskodtam. Tisztelt Asszonyom, kinek prédikál Ön a könyörületről? Nekünk, oroszoknak? Tudja meg, hogy senki sem volt könyörületesebb a legyőzött ellenséggel, mint éppen az orosz katona... Ön valószínűleg tudja, hogy mit csináltak a németek Maidanokban, de bizonyára nem tudja, hogy hol van Peateri község, melyet éppen én szabadítottam fel a németektől.

... mint tulajdon házukban, úgy éltek Ukrajnában“

Zincsenko felderítő hadnagy visszaemlékezik, ahogy 1941-ben a német repülő gépfegyverezték a menekülő lakosságot. Az egyik német repülő földet ért — eltalálta az orosz légvédelem — s megkérdezték, hogy miért ölt ártatlan gyermekeket? Megmutatták neki a holttesteket. Így válaszolt: „A Führer és Németország nem figyelembe veszi.“ En

akkor egyszerű, a harcokban járattal katona voltam, de ezeket a szavakat még most is eszembe tartom... Azok a szennyes gazemberek, mint tulajdon házukban, úgy éltek Ukrajnában és nekem azt mondják, hogy sajnáljam a németeket? Egy zagyva hölgy, aki nem is ismeri a „Fritzeket“! Erősebb vagyok, mint ők, gyűlölöm őket s ez segí-

tett hozzá, hogy megtegyek 1000 kilométert gyalog a felszabadított földön, s hogy ezeket mentsek meg... Anyám hív s hitében így áld meg engem: „Öld a németeket!“ Nem gondolja Lady Gibbs, hogy oka van rá?”

Zumer hadnagy írja: „Az enyéimet a németek kivítették a Kamenyész-Podolszki útra, kényszerítették, hogy megássák sirjaikat s azután lelőtték őket, a gyermekeiket pedig élve dobták be utánuk a gödörbe... Mikor ezek után akad védőjük a gyermekgyilkosoknak, azt kell mondanom: az ilyen védelem szégyene korunknak!“

Gips hadnagy írja: „A bobrujszki győzelem után szabadságot kaptam. Képzeli-e el helyzetemet, mikor hazaérve, csak téglákat találtam meg házukból. A szomszédok megmutatták szeretteim sírját, öreg édesanyámét, apámét

„Egy domb alatt halomra löve a fa'u legényei s a megerőszakolt leányok holttestei“

Voroljev szakaszvezető írja:

„Kliny falu mellett elhaladva, iszonyatos képet láttam: egy domb alatt halomra löve a falu legényei s a megerőszakolt leányok holttestei feküdtek felhasított melllel s egy gödörben egy öregember s egy öregasszony kötéllel megfojtva. Miért pusztultak el mindezek, Lady Gibbs? Azért, mert oroszok voltak? Nem tudom, hogy Önnek van-e gyermeke, de mi, az orosz nép apái és anyái, nem tudunk megbocsátani...“

Lopahin ezredes közli, hogy az ő egységében megkérdezték a katonákat, hogy melyiknek van meggyilkolt vérrokona? 685-en jelentkeztek; egyiknek apját, másikkak testvérét, harmadiknak nővérét, negyediknek anyját gyilkolták meg a németek. Például Kopelev ezredesnek, egy tankelhárító zászlóalj parancsnokának egész, héttagú családját kiirtották a németek.

Rugenkin törzsőrmester felháborodva írja: „En azt hiszem, hogy Lady Gibbsnek nem 1944-ben kellett volna írni Ehrenburgnak, hanem 1941-ben Hitlernek. Tudják meg az összes hölgyek, akik ki akarnak békíteni bennünket a németekkel, hogy mi csak a halott németekkel tekintjük magunkat békeállapotban. Mi ugyan nem fogunk ártatlan gyermekeket gyilkolni, de azokat a németeket, akik meg akarták semmisíteni népünket, meg fogjuk semmisíteni!“

Romanov repülőhadnagy válaszol a Ladynek: „70 éves apámat a németek meggyilkolták. Ő sohasem politizált. Vallásos lélek volt

és 4 éves unokaöcsémét. Hőhérségek nem ölték meg őket egyszerűen, hanem először csúfot üttek belőlük. Ez Izeaulal városban történt. A háborúig tanulással foglalkoztam, nem gondoltam vérre, de most csak a gyermekgyilkosok vérével tudnám fájdalmamat csillapítani... Most, látva a németek védelmére hullatott könnyeket, én akaratlanul is lenézem a védőjüket.“

Ana Ignatyenko írja: „Nem tudom hány éves Lady Gibbs, én 23 éves vagyok. A németek megölték szeretőm férjemet, ki tengerész volt a Balti-tengeren. Leningrád ostrománál karjaimban halt éhen nyolchónapos kislányom. Mikor Szmolenszk felszabadult, írtam szüleimnek, de levelem már senki sem talált. Mondja, Asszonyom, mi a teendő egy ilyen fájdalommal, a gyermek, az anya és a feleség fájdalmával? Ha az Ön szíve anyaszív, nem bocsáthatja meg a németek gaztetteit. Igaz, hogy a nőknek általában lágy, jó szívé van, mely sok mindent meg tud bocsátani, de amit a fasiszták csináltak, azt már nem lehet megbocsátani. S én a magam részéről nem bocsátok meg.“

s bibliát olvasott, mint Ön is, Lady Gibbs. A gyermekek bálvá volt. Mikor a parkba ment, a gyerekek mindenfelől hozzá szaladtak. — „Nagyapócska, meséj nekünk.“ Megírták nekem, hogy büszkén halt meg, megátkozta hőhérségek s szembe köpte őket, Lady Gibbs, nem vagyok szónok, de jöjjön hozzám. Majd elmondom Önnek azt, amit én láttam. De gyűjtsön Magának előzőleg nagyobb mennyiségű idegcsillapítót és szalmakészest...“

„Reszkettém a dühtől, reszkettek kezeim Lady Gibbs levelét olvasva — írja Gluhov főhadnagy. — Hogy merészel ő szájalomra hivatkozni? Kit szánjunk meg? Anyáink, apáink, testvéreink, asszonyaink, gyermekeink gyilkosai? Józan eszénél van ő? Megbocsássunk a németeknek, akik vérrrel árasztották el Európát?“

Zsuferev szakaszvezető levelének egy részletével fejezem be ezt a leírást: „Felszabadítottuk teljesen a mi egész területünket, a szovjet katona egész Európa békéjéért harcol. Úgy tűnik, hogy támogatva kellene lennünk harcunkban és mégis akadnak ügyvédek a becstelenségnek, védők a németeknek. Az oroszok hamar elmúlik a haragja, de emlékező-képessége jó. Nemsokára Königsbergben fogok visszaemlékezni Velikije Lukira. S a Gonosz meg fog semmisülni.“

Ez a mi hadseregünk határozata. Lady Gibbs ügyfeleinek le kell majd mondaniuk ábrándjaikról. A vörös hadsereg nem síró hölgy, a vörös hadsereg a nép felbőszült öntudata.

A legtokéletesebb szabószű fehérneműt készít a Tiszántúli fehérnemű-üzem Vár-utca 2. fémelet.

Veszek

selymet, férfi- és női szövetet, vásznat, inanyagot

Tiszántúli ruha- és fehérnemű-üzem

Vár-utca 2. fémelet.

A debreceni MÁV fémhely dolgozik

Még úszkós romok merednek az ég felé a debreceni Máv. fémhely telepén, de a romok alatt, a besüppedt tetejű, szétrombolt csarnokokban kis, ideiglenes deszkabódékban már régen dolgoznak az esztergapadok.

Folyik a munka a többi, részben vagy teljesen helyreállított csarnokokban is. A műhely egész területén.

Hogy mit csináltak eddig? Több mint kétfelét megrongált vasúti kocsit helyeztek újra üzembe. Közel kétszáz a száma a kijavított gépkocsiknak. Új csónakok, nagytömögű új szerszám készült.

Mindent egy háborúsujtotta, német-szétrombolta üzem adta, amelyik a város felszabadítása után alig száz munkással fogott a felépítéshez s ma közel másfélszer munkást foglalkoztat.

Tette ezt úgy, hogy míg egyrészt a romokat takarította, beomlott tetőket emelt, szétrombolt, leomlott falakat húzott fel újra, szétrombantott pályákat toldozott, másrészt a legkezelelgesebb viszonyok között, óriási nehézségeket leküzdve: termelt.

De még ennél is többet tett. Az ájjáépítés nemcsak a műhelyekre, a gyártelepekre terjedt ki, hanem a munkáslakásokra, iskolaépületekre stb. is.

Aki végignézi a fémhely területén, ott újszerű munkát is lát. Az egyik, volt lakásépületet szövőszékekkel és varrógépekkel rendezték be. Ott kenderet fonnak, vásznak szőnek, munkásruhára-, törülközőre-, ágyneműrevalót, új ruhákat készítenek, régieket alakítanak. Műhelyi cipészek javítják az üzem munkásainak cipőit. Mindez szervesen illeszkedik a gyári étkezde és élelmiszerellátás rendszerébe, hogy a munkásoknak életfeltételeit a jelenlegi nehéz viszonyok közt lehetőleg biztosítsa.

Természetesen vannak még hiányosságok is: éptől munkásokban, anyagban, gépekben. A munkabér még a régi, alacsony szinten áll. A termelés is fokozható. De mindezek csak ösztönzőleg hatnak arra, hogy kiküszöböljék a hiányokat. Hogy mindezt ki is fogják küszöbölni, arra zálog egyrészt, hogy a munkásság üzemi szervezkedése egyre nagyobb léptékekkel halad, másrészt, hogy a műhely főnöke világosan látja és meg is tudja oldani az előtte álló feladatokat.

A műhelyfőnök és a gyár munkásai saját üzemükön tapasztalták, hogy mit jelentett nekik és ezen keresztül Magyarországnak a Hitler-Németországgal való „szövetség”. De látják azt is, hogy Magyarország megtalálta azt az utat, amely a szabadságszerető népek nagy családjába vezet. Kötelességüket teljesítve, támogatni akarják az új, demokratikus Magyarországnak németellenes szabadságharcát és az ország felépítését. Sági Lajos.

Hirdetmény a közalkalmazottak igazolásáról

Az ideiglenes nemzeti kormány 15/945. M. E. számú rendelete értelmében minden tényleges szolgálatban álló, vagy tényleges szolgálat teljesítése végett visszarendelt nyugállományú közalkalmazottat igazolás alá kell vonni annak megállapítása végett, hogy az 1939. évi szeptember hó 1. napját követőleg tanúsított magatartása szerette-e a magyar nép érdekében.

A rendelet alkalmazása szempontjából közalkalmazottnak kell tekinteni az állam, a törvényhatóság, város vagy község, valamint ezeknek intézeteiben, közintézményeiben, üzemekben szolgálatban álló, valamint a felszerelt iskolák, hivatalok és intézmények alkalmazásában lévő összes személyeket.

Minden szolgálati helyétől távollevő közalkalmazott a közlekedési lehetőség teljes kihasználásával tartozik szolgálati helyén jelenkezni.

Minden szolgálati helyén lévő közalkalmazott tartozik 1945 január 7-éig, a későbbi visszatéréséig pedig visszatérésétől számított 3 napon belül köteles közvetlen hivatali előjárójához, a személyi adatait is feltüntető igazoló nyilatkozatot beadni.

E nyilatkozat közzétételét a hivatalos rendelet 4. §-a részletesen tartalmazza s abban valóban adatok előadása vagy lényeges körülmények elhallgatása 3 éven belül nyugdíjigénytelenségi szociális elbocsátást von maga után.

Az igazolási eljárás lefolytatása az igazoló bizottság hatáskörébe tartozik. Debrecenben az I. és II. számú igazolóbizottság megalakult és illetékességi körébe a debreceni járásbírói körzetébe terjed.

Ennek folytán tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a debreceni igazolóbizottságok működésüket megkezdték. Felhívom az összes hivatali előjárót, hogy a hozzájuk beérkezett igazoló nyilatkozatokat, a saját személyükre vonatkozó nyilatkozattal együtt juttassák el hozzám, a hivatalok és intézmények személyi iktatási osztályára, ahol a szükséges igazoló nyilatkozatokat az igazoló bizottságok részére átadják.

Fentiek alapján közhírré teszem, hogy I. évi február 6-án és azt követőleg, később meghatározandó napokon az igazolóbizottságok a Népjóléti Minisztérium, Földművelésügyi Minisztérium, Középoktatási és Intézmények Igazoló Bizottságának, Központi Gazdasági Tanácsnak, Mezőgazdasági Főiskolának, Felső Ipariskolának, Gyógynevelési iskolának, Erdőfelügyeletnek, Erdőgazdálkodási Állami Felső Ipariskolának, Kollégiumi Polgári Fiúiskolának, Debreceni Ref. Egyház Hivatalának, Mezőgazdasági Vegyészeti Állomás, Református Kollégium, Hajdu vármegye Központi Igazgatóság és alispáni hivatalának, Itélőtábla, Törvényszék, Járásbírói Hivatal, Ügyészség, Debrecen város Hivatalának, Közművelési, Vállalkozási, Városi Takarékpénztár és Hitelintézet Rt. közalkalmazottainak igazolása tárgyában fog határozni.

A felsorolt hivatalok és intézmények igazolása alá kerülő közalkalmazottainak névsora a városbánya kapujába lévő hirdető táblán, valamint az igazolóbizottság hivatalos helyiségében Debrecenben, Kossuth-utca 20. szám alatti levő rendőrségi épület földszint 27-es számú szobájában közszemlére van kitéve és a hivatalos órák alatt jogában áll bárkiinek megtekinteni. Ugyanitt nyelhet felvilágosítást mindenki az igazolóbizottságok részletes ügybeosztására, valamint a tárgyalások pontos idejére és helyére vonatkozólag.

A rendelet utasításához képest, felhívom a lakosságot, hogy mindazok akik az igazolás alá vont valamelyik közalkalmazottnak olyan magatartásáról, vagy cselekményéről bírnak tudomással, amely a magyar nép érdekében sértette, vagy sérti, — ezt és a vonatkozó bizonyítékaikat, tanúikat nekem, a debreceni I. igazolóbizottság elnökének a következő hivatali címre szóban, vagy írásban jelentsek be: dr. Léway Zoltán, Debrecen, Kossuth-utca 20. földszint 27. ajtó.

Felhívom továbbá a bejelentőket, hogy az írásbeli bejelentés csak az esetben képezheti az eljárás alapját, ha a bejelentő nevét és lakcímét a bejelentésben feltünteti. A szóbeli bejelentés jegyzőkönyv felvétele után történik, amelyet a bejelentőnek szintén alá kell írni. Már bejelentett panaszának előadása végett a tárgyaláson bárki megjelenehetik.

Az igazolóbizottságok további tárgyalásával kapcsolatosan, szükségessé képezte az igazoló bizottságok kibocsátani. Dr. Léway Zoltán, a debreceni I. igazolóbizottság elnöke.

SEGÍTSETEK AZ ÉHEZŐ BORSODI BANYASZOKON!

Vidám élet folyik az angol óvodában

Vidám gyermekkegészes fogad bennük a Kölcsey-utca 16. szám alatti levő angol óvodában, melyet Takács Albertné vezet. A gyermekek egymással versengve mondják el a tanult angol verseket, dalokat a dalokat. A rövid három hét alatt — mióta az óvoda megnyílt — rengeteg fontos angol szót megtanultak és kifogástalan kiejtéssel beszélgetnek. Játék, mesélés, minden létezővel nélkül gyorsan haladnak. Mindannyian legnagyobb szeretettel veszik körül kedves tanáraikat — ki délutáni órákban kérésre helyettesítik. Az óvoda helyisége meleg, kellemes, tele képekkel, játékokkal. A délutáni órákban elemi tánc, középszerű tanítás folyik. A tandíj minimális mind az óvodában, mind az iskolában. Akik gyermeküket győze, biztos módszerrel akarják az angol nyelvre megtanítani, jelentkezzenek a Kölcsey-utca 16. sz. alatt.

Nagy József szücsmester.

Szent Anna-utca 3.

Értesítem igazságteljesen, hogy lenti régi üzlethelyiséget és műhelyemet megnyitottam és továbbra is a régi jó munkával állok nb. megrendelőim rendelkezésére.

Felhívom

azokat, akik a Szent Anna-utca 3. szám alatti szücsüzletből, raktramból bármiféle készárut, szörmeárut és kellekeket következmenyek elkerülése végett azokat azonnal hozzák vissza. Nyomra vezető díjazok.

Itj. Nagy József szücsmester, Szent Anna-utca 3.

A Demokratikus Ifjúsági Szövetség a klinikai telepen

A Demokratikus Ifjúsági Szövetség klinikai kerülete folyó hó 23-án, kedden tartotta alakuló közgyűlését. A gyűlésen Molnár Zoltán ismertette a szövetség célkitűzéseit, majd Molnár Tibor és Nagy Ilona szavalt. Ady Endre és Jozsef Attila verseiből. A gyűlés ezután titkos szavazással öttagú szervezőbizottságot választott, melynek tagjai Juhász Magdolna, Blaha Anna, Szabó Katalin, Papp Jánosné és Nagy Lajos lettek. A klinikai kerület ma, vasárnap délután fél 3 órakor a klinikai telepen, a volt Csaba-házban táncdélutánt rendez.

Ki tud róla?!

Böszörményi István írógép-műszerészről, aki orosz fogásba került 1944 október 10-én a szoveti-úton lévő Ebes 12. számú tanyán. Értécsítse aggodó feleségét: Debrecen, Dobó-u. 31, vagy Bercsényi-u. 20 szám alatti.

MEGNYÍLT

a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség könyvesboltja a Püspöki pótóban

Volt Gárdos

üzlet. Heti előjegyzési naptár az 1945. évre Kapható a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség könyvesboltjában.

Hogyan dolgozott a göbbelsi propaganda Pesten?

A fasiszták nem elégedtek meg Budapest anyagi tönkretételével, emberéletek felelőtlen feláldozásával, hanem az ostrom előtt és az ostrom alatt a legképtelenebb hírszételéseket terjesztették a már felszabadított területekről, így Debrecenről is.

Ezekről a rémhírekről érdekes gyűjteményt mesélt el dr. Sánta Kálmán nemzetgyűlési alelnök felesége, dr. Majerszky Klára, aki a napokban érkezett haza Debrecenbe.

— Debrecenből a legkülönfélébb hírek érkeztek Budapestre — mondta. — Hamar megtudtuk, hogy Vásáry István polgármester, Herpay Gábor pedig alispán lett.

— Ez az egyetlen hír felelt meg a valóságnak. Egyébként a következőket terjesztették a nyilasok.

— Debrecen október 20—26-ig ismét a németek kezébe került. Debrecen lakossága elmenekült a németekkel, úgyhogy 100-nál több ember nem maradt a városban.

— Loessl János professzort a németek agyonlőtték, mert nem engedte elhúrocolni a Röntgen-gépet. Dömsödy Imrét szintén agyonlőtték, mert a teljes német kivonulás előtt kitűzte a fehérzászlót.

— A debreceni egyetemet Karokba hurcolták.

— Dr. Révész Imre püspököt egyik változatban az oroszok, másik változatban a románok akasztották fel.

— Szegeden a férfiakat összeszedték, hajukat leborotválták, fejbőrükre vegyintával egy betűt és számot írtak. Mindkét jüluiket sötéltbordosínü vegyszerrel kenték be és úgy szállították őket a Szovjetunióba.

Kell ezekhez magyarokat? Ki-ké megjelölheti, milyen eszközökkel dolgozott a göbbelsi propaganda nyilas változata!

SZÍNHÁZ

Magnás Miska

Szirmai Albert híres operettje mindig biztos sikert jelentett. Bár tárgya és feldolgozása kifejezetten ellentéte annak, amit ma a színpadtól várunk, a humoros részletek, kedves zeneszámok most sem veszítették el hatásukat.

A siker főrekszese Rajz Jancsi, aki operettszerében is művészetet tudott nyújtani. Tetszett a jóhómorú Elek Piri is, de még jobban Süli Manyi, aki — szubrett létere — mint primadonna is kiválóan megállja helyét. Hajdu Péter elsőrendű énekes, játéka azonban egyelőre még csak ígérlet. Sokat kell még tanulnia, hogy jó színész legyen, de az alap kétségtelenül meg van benne ehhez. Ügyesek voltak és szerepeikben Szabó, Deéry és Arany Kató. A zenekar még mindig gyenge, de itt-ott már a javulás jeleit látjuk.

H. F.

Pompola Ferencné

varrodáját megnyitotta Kossuth-utca 9 sz. Kérem csengetni.

Bizottság

Özletszerzők

lést tartanak

délután 3 ó

házában. A

megjelentet

Értelmi és

szervezetét

január 29-é

örökszervez

nos-utca 2.

Érdekelteket

pontosan je

bizottság.

A famunk

de. 9 órak

szakszervez

tegyűlést

kívánia a

A hófőne

28-án. vas

part Pontos

Bizottság

ének meg

intézetek

zoltait, hog

3 órakor a

Arany Ján

gében alak

sz összes

szélfunk.

Felekért

akidején

munkán d

nap 15 ór

SAKSZERVEZETI HIREK

Biztosítást alkalmazottak, tisztviselők, ösztönzők és altszabók alakuló közgyűlést tartanak hétfőn, január 29-én délután 3 órakor a szakszervezetek székházában. Arany János-utca 2. Felhívlen megjelenést kér az előkészítő bizottság.

Étermet és szállókat alkalmazottak szakszervezetének alakuló gyűlése hétfőn, január 29-én lesz d. u. fél 4 órakor, a szakszervezetek székházában. Arany János-utca 2. sz. alatt. Felkérjük az összes érdekelteket, a munkanélkülieket is, hogy pontosan jelenjenek meg. Az előkészítő bizottság.

A munkások szakszervezete vasárnap dé. 9 órakor Arany János-u. 2. sz. alatti szakszervezeti székházban fontos ügyben meggyűlést tart. Az ügy fontossága miatt a tömeges megjelenést.

A helyi munkások vezetősége f. hó 28-án, vasárnap délután 2 órakor ülést tart. Pontos megjelenést kér az elnökség.

Biztosítást alkalmazottak szakszervezetének megalkotása. Felhívjuk a biztosító intézetek tisztviselőit és egyéb alkalmazottait, hogy f. hó 29-én, hétfőn d. u. 3 órakor a szakszervezetek székházában Arany János-utca 2. szám alatti helyiségben alakuló közgyűlést tartunk s erre az összes alkalmazottak megjelenésére számítunk. Előkészítő bizottság.

Felhívások

Felkérjük minden bajtársat, aki anélkül Halápon, Bánkon honvédelmi munkán dolgozott, saját érdekében vasárnap 15 órakor Zsidó Szövetésűknél (József kir. herceg-u. 31.) jelenjen meg.

Nyomdász rokkantak figyelmébe! A mai nap folyamán 4-4 heti rokkantsági kifizetés Apaffy-u. 16. sz. alatt.

A Fűszerkereskedők Egyesülete értesíti tagjait, hogy eset-tulajánok átvételre végett az Önbeszervező Szövetésűknél jelenkezzenek. Elnökség.

Felkérjük mindazokat, kik a timárszakszereport üzletéből, Teleki-utca 86. sz. épületéből, szerszámokat, villany-motorokat elvitték, azokat haladéktalanul hozzák vissza vagy jelentik, hogy azok hol található meg. Az elszállított nagy részét már ismerjük és akik a hó végéig visszazsallítják a birtokukban lévő dolgokat, valamint a nyomravezetőket, jutalmazzuk. A későbbiek ellen megteszük a bünyádi feljelentést. A bejelentéseket, valamint a visszaadásokat, jutalom ellenében a timárszakszereport elnökénél, Debrecen, Vigkedű Mihály-utca 23. sz. hól eszköztől. Timárszakszereport elnöke.

A m. Lr. dohányosok és dohánybevéltő üvatal felhívja nyugdíjasait és nyugbireseket, hogy illetményeiket 30-tól kezdődően átvehetik a gyár irodájában.

Felhívjuk az eddig jelentkezett összes IV nyugdíjasokat, nyugbireseket, valamint ezek özvegyeit és árváit, hogy nyugdíjfelvételük kiállításához a személyazonosság igazolvánnyal, legutóbb kézhezkapott, vagyis 1944 október havi postai értesítéssel és illetményigazolólapjával együtt az alábbi megnevezett helyen jelenjenek meg.

Az „A” és „B” táblázatba tartozott alkalmazottak és ezek özvegyei az illetményigazolólap ellenében kapja meg nyugdíjigazolólap (magyar időszámítás szerint) 11 órakor kezdődik.

Üzletvezetőség

ELJEGYZÉS Páskuly Erzsébetetölgyezte Ruzsinszky László, Pécs.

HÁZASSÁG, Füzessi Irma és Tarkányi Endre Béla folyó hó 27-én házasságot kötöttek.

Hernádi (Heimlich) Lajos zongorahangversenye

Zártkörű közönség előtt zongorázott tegnap délután Hernádi (Heimlich) Lajos, kinek ezer színben csillogó tökéletes művészete maradéktalanul meghódította hallgatószáját. A gyönyörű műsorból kiemelkedett Liszt H-moll szonátája.

ISKOLA

Az egyesített leánygimnázium és tanítón képzőintzet növendékei a következő rend szerint kezdik hétfőn munkájukat a Kollégium földsz. ntjén: d. e. 8 órakor VIII. és VII. gimnázium, d. e. 12-kor az V-IV. a) év. Órarend és további hirdetések a Kollégium hirdetőtábláján.

Az egyesített polgári leányiskola tanítóni hétfőn 9 órakor a III-IV., 12-kor az I-II. osztály.

Fát mindenki hozzon magával.

Ipartestületi közlemény

Férfiszabóiparosok szakosztálya folyó hó 29-én, hétfőn délután 2 órakor szakosztályi ülést tart. Kossuth-utcai rendőrség. Földszint 39-es szoba. Október és pontos megjelenést kér az elnökség.

HALÁLOZÁSOK. Dede Sándorné Gacsárdi Róza 54 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn 2 órakor lesz a II/A. ravatalozóteremből. Gyászolják: Férje Dede Sándor cipészmeister, valamint gyermekei, unokája, testvérei és a kiterjedt rokonság. Lakás: Kar-utca 32. Gebauer temetkezési vállalat.

Katona Alpár 8 hónapos korában elhunyt. Temetése hétfőn 11 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Gyászolják: Bánatos szülei, nagyszülei, nagybátyjai és a kiterjedt rokonság. Lakás: Köröncsani intézet. Gebauer temetkezési vállalat.

Polgár Nagy Mihály gazdálkodó 73 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 1 órakor lesz a Köztemető díszravatalozóterméből. Lakás: Csokonai-u. 39. sz. Dankó temetkezés.

Sajtó Róza 60 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozóterméből. Lakás: Bujdosó-u. 37. Dankó temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerőseinknek, kik felejtethetetlen jó feleségem, szeretőim jó édesanyjánk: Balogh Istvánné Simon Esztr temetésén résztvettek, ravatalára koszorúkat és virágokat helyeztek, mely által mély fájdalomunk enyhíteni igyekeztünk, ezuton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Ügyvédi hír. Dr. Diószegi János ügyvéd irodáját a Miklós-u. 1. sz. I. em. alá áthelyezve megnyitotta.

Felhívás lovak, ürről neszolgáltatására

Mive az általam elrendelt előállításai és lebélyegzetési kötelezettségnek többen nem tettek eleget, felhívom az érdekelteket, hogy az általuk bármilyen állvány arzába nem vétett és így lebélyegzetetlenül tartott lovakat, csikókat ko ra való tekintet nélkül, továbbá a két éven feüli ökröket, tinókat, bivalyokat, a büntetés elkerülése végett, a város-üzemügyi hivatal Dege-föld-tér 5. sz. alatti istállójába azonnal önkén szállítsák be.

A lebélyegzetlenül talált, fent megjelölt jószágokat a rendőrsékapitányság közösel elkobozzák.

Minélzok pedig, akik a városi gazdasági ügyosztálynál (Városh. 7a, feleme et, 6. sz. szoba) feljelentést tesznek valamely, lebélyegzetetlen jószágot tartó egyénről (név, lakcím, jószág neve), az egyéb igen ogo utak közül eis sorban részesülnek juttatásban. Polgármester.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Tariska István.

Szerkesztő: Radó István.

Nyomatott a „Szabadosság” nyomda- és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám.

Felelős nyomdaiasszony: Erdős István.

ALLÁS

Edsörendű nagymunkást, kézimunkást, és szabótanulót felvesz Gyulyas uri és egyenruha szab, Piac-utca 56. sz. 1200

Szalagfűrészes gépmunkást felvesz Garai-u. 4. 1213

Házfűlü-gyelőt felvesz Városi nyomda Böszörményi-út 6. 1316

Mindeneslányt, gyermekszereitöt február 1-re keresek. Rákosi Jenő-u. 8., félemelet 4. 1314

Némi irodai gyakorlatlaltal, géprást tudó leány állást keres. Cím a kiadóban. 1283

Füfűt takarítólegényeket felvesz egyetemi kórház. Hatvan-utca 6. Jelentkezés délután. 1298

Magányos asszony házmesternek felvétetik. Kölesei 16. 1310

Egy jó munkás csizmadiaségű felvétetik Kút-u 124. sz. 1279

Fuvarost keresek, aki Bánkról tűzifa szállítást vállal, Piac-utca 73. Sipkovicsné. 1347

Benlakó, mindenféle lányt jó bizonyítvánnyal felveszek. Kölesei 16. 1309

Egy erős köcsis felvétetik Hénzsel sütőde. Vörösmarthy 2. F57

Tanulóéányt nyomdába keresünk. Tiszántúli nyomda, József kir. herceg-u. 1. 1225

Szalagfűrészmunkást gölveszek, Garai-u. 4. 1213

Komvenció majoros felvétetik tanyára. Ménes András Hatvan-u. 64 1268

Jó cipészegédeket felveszek, Németh, Piac-u. 21. sz. 1338

Nyomdásztanulót kézi-szedésre, legalább négy középsikolával keresünk. Tiszántúli nyomda, József kir. herceg-u. 1. 1224

Nyomdai ívberakónót keresünk azonnali beépésre. Tiszántúli nyomda József kir. herceg-u. 1. 1223

Jó munkás fodrászkisasszonyt felveszek. Erdős Rákóczi 41. 1332

Fényképész segédnöt és tanulóéányokat felvesz Berzéki műterem. 1249

Vidéki magányosasszony keres magához egy idősebb jobb asszonyt. Cím Nyil-utca 55. sz. 3 ajtó. 1242

Nevelöt vagy nevelőnöt keresek délelött két órai foglalkozásra, két kis fiú mellé. Dr. Mándi Auguszt Szanatórium. 1322

Házmester felvétetik — Bundy-u. 5. számú házhoz. Jelentkezni Meszena utca 3. keresztúplet. 1334

LAKÁS

Egy 10 méteres üzlet, lakással kiadó. Kút-utca 124. sz. 1277

Egy különbejáratu nagy szoba bútorral vagy anélkül kiadó. Varga-u. 17. sz. 1323

Keresek 1 szobás, komfortos, esetleg 2 szobás komfortos ép lakást. „Retndes lakó” jelégére a kiadóba kérek. 1316

Elcserelelem 3 szobás, komfortos ép lakásomat 2 szoba, esetleg egyszobás komfortos lakással. „Jó lakás” jelégére a kiadóba 1317

Eladó ház szoba, konyha, speiz, villany világítással. Olajütő 62. 1320

Kettőszobás villalokás díjtalanul azonnal kiadó. Polgár fodrásznál, Gambrius 41-járóban. 1217

Bútorozott lakás két férfi részére fűtéssel kiadó. Rákóczi 49. 1230

Kiadó 1 szoba, konyha-lakás felügyeletért. Böszörményi-út 52. Erdőkölödni Sinai Miklós-u. 16. sz. 1231

Különbejáratu bútorozott szoba kiadó a körpontonban, ágynemű nélkül. Cím a kiadóban. Piac-utca 40. I. emelet jobbra. 1186

Központonban keresek egy szoba, konyha-lakást fűdőszobával. Ajánlatokat „Központ” jelégére kiadóba kérek. 1162

Egy utcai bútorozott szoba kiadó Miklós-u. 45 1175

Utcai bútorozott szoba azonnal kiadó Könyök-u 8. sz. 1184

ETYÉB

Házasságtörvények, külföldiek eladók Vasvári-u. 11 Tüzérlaktanyánál. 1238

Veszek selymet, férfi és női szövetet, vásznat, inganyagot. Tiszántúli ruha és fehérnemű üzem Vár-utca 2. félemelet.

Pestről érkezettek kérem, aki tud valamit hugomról, Szántó Dénesné Adler Mártáról vagy csatlójáról, értesítsen. Asbóth Elemérné Nyírmártonfalva. 1313

Ifj. Zsigó Jánost szülei keresi Debrecenből, aki tud róla értesítse szüleit Debrecen, Nyugati-u. 36. sz. 1306

Ó-tengeri eladó, akár szénért, hazaszállítva vagy jutásyosan hazaszállítva. Pacsirta-u. 24. 1307

Kereselem férjemet Márton Pál asztalost, vasárnap együtt jöttünk Buda pestről Debrecenig, itt elvált tőlem és elhunyt Nagylétára, azóta életjelt nem adott magáról. Kérem aki tud róla valamit, értesítse agrodó feleségét Debrecen Pacsirta utca 21. em. 1305

Zongorázni tanítok, — Wlad Judit zonetanár, Püspöki-palota, első kapu, I. em. 3.

Használt ruhák és cipők, férfi és női eladók, vagy élelmiszerért elcserelem. Püspöki-palota, I. kapu, I. em. 3.

Gummicéptöt, eszmát veszek, eladók, cserélek és javítok. Piac 40. sz. Orosz. 1318

Járomba is használt, prima, fiatal, nagy súlyú pirosarka tehén elcserelelem. Érdeklődjenek Auguszt Szanatórium portásánál. 1322

Eladó egy kályha, Nyilastelep, Emerich-u. 3. 1324

Uj rekamiét, matracot, hencsert adok szénért, fűért, pénzért. Kandia 15 keresztúplet. 1325

Keresek megvételre lug fokméröt, egy ezer kg-ig mérő mérleget és 150 db téglat. Fekete Miklós vegyüzem, Bocskai-tér 6. 1024

Eladó villanymotor, fa-állványos szallagfűrészes. Hatvan-u. 62. 1233

Eladó nőikabát, férfi kabát, ágyhúzal, nőiingek, függönyök, nagy-kendő, asztaltűzhely, ruhaszekrény. Ingóság Közevetű, Kossuth-utca 11., keresztúplet. 1234

Zongorát, pianinót, hegedüt, mindenféle hangszereket veszek. Pianinó bérbeadó. Vigkedű Mihály-u. 15. 1233

Bundák, beceksek, bőr kabátok, sapkák, kesztyük készítését, javítását vállalom. Vasvári-u. 11. 1237

Egy asztaltűzhely eladó. Bujdosó-u. 33. 856

Modern és styl bútorok rekamiék, könyvszekrények, frásztalok, nemes és perzsaszőnyegek, csillárok, festmények, szobrok, antikórák és mindennemű dísz tárgyak nagy választékban az Ingóságközvetítőben (Püspöki-palota, Nagytelommal szemben.)

Aki Piac-u. 5. sz. a raklárából jogtalanul elvitt 13 db plané lapmezt, — haladéktalanul szállítsa vissza. Nyomra-vezető jutalmazom. Ingóságközvetítő, Püspöki-palota, Ivány.

Szegedre és Pécsre üzenetet viszünk és hozunk. Honvéd-u. 28. 1312

Egy vagy kétkemencés sütdötör bérbe vennék. Kisebb megrongálódást renbehozatnék. Vidéken is. Cím a kiadóban. 1302

Keressük Dien Mihály 18 éves levente fiamat, akit behívtak Tiszacsege munkára október 9-én és onnan hazajött és elvitték Nyfregyházára. Ha valaki tud róla, értesítse aggdó szüleit. — Dien Mihály Csuka-u. 4 1311

Mézet, cukrot veszek vagy ruhaneműt cserélek. Pappánál, Bika-bérbáz. 1161

Egy új csempétűhely eladó István-út 60. 1163

Kendőajlért lisztet, takarmányi cserélek. Hajnal-utcai bérbáz B. 11. 1169

Ablakosított kapható, Csapó-u. 69. 1168

Haszonbérbe keresek azonnalra 3-10 kat. hold földet tanyával, hosszú bídőre falkolai cérra, a városhoz közel, műút mellett. Érkezni lehet Szoboszlai-út 4/b. 1171

Parafint veszek legmagasabb áron, d. u. 4-161, Rákóczi-u. 11. sz. 1192

Zongoránál tanulni akarok, cigányosan, ott-honomban erre keresek tanerőt. Széchenyi-u. 16. keresztútját. 1195

Miskolcra Hercz Miksa aranyművesnek üzeni bátyja, Elek, hogy ha az idő javul hazamegy. 1197

Fiatal hádossegged műhelymunkára ajánlkozom. Cím Hatvan-u. 40. Luszóg Árpád. 1198

Négykeresű kézikocsit, jó állapotban levőt veszek. Honvéd-u. 53. P53 1185

A „Takarékosság” működtetéséről megkezdte. Hivatalos helyisége Benyás Emil áruházában. Kérjük tisztelt feleinket, esedékes tartozásaink rendezésére. P55

Egy keresztes eladó. Varga-u. 13. 1157

Angorafonalat eladó Luthér-u. 22. 1155

Féret férőruhát készítek, télikabátot vagy öltönyt, Vas-u. 2. sz. 1153

Selyemszövet anyagot, új és használt női ruhákat veszek. Ágy- és fehérneműt doborom. Csapó 95. varroda. 1141

Elveszett Tóth Imréné névre szóló lakásbejelentő és munkaadólap. Becsületesen megtaláló a Kar-utca 19. szám alá adja be. P54

Veszek tőrtollat, csavarirtót, tentákront, lóvilpárt és mindennemű papír- és írószereket. Harmathy könyvkereskedés, Piac-utca 7. 674

Új kalorkályha eladó. Homok-u. 121. 1177

Pénztári napló, malom, raktár könyvelésben. A háztartás minden ágában, konyhakert, baromfi nevelés, betegápolásban gyakorlott 41 esztendő asszony elhelyezkedne. Cím a kiadóban. 1172

Veres Sándor és Fischer Jenő lakatos üzemi megnyit. Vállalnak mindenféle lakatosmunkát és rollók szakemberi javítását. Debrecen, Török Bálint-u. 3. szám. Vörs Preisler üzemi 1186

Felszólítom mindazokat, akik Kaliczky Ernő kerékpár-, szerszám- és műszaki kereskedő Piac-utca 83. (Király-u. sarok) üzletéből, raktárából és Homok-u. 51. szám alól árukat, szerszámokat, cseréket és ruhaneműket elvittek, a törvényes követelmények elkerülése végett juttassák vissza az üzletbe. Nyomra vezetőket jutalmazom. 2230.

Angorafonalat cserélek zsírt, mézért, cukorért. Homok-utca 130. 1089

Tizenegyedik kis újszülött gyermekem, bombakárosult, egy kis cukorral legyenek szívesek segíteni, rendez fizetésért. Szappanos-u. 11. 1091

Angora és birkagyapjú fonását vállalom. Szappanos 11. ciső ajtó 1090

Aki tud Paládi Sándor családjáról és Bőr Károly székf. fegyvermester, debreceni menekültekről, értesítsék aggodó szüleit. Kerekas telep, Rudolf-u. 14. 1093

Ki tud róla? Gajda Imre fodrász és családja, ki Nógrádverőcén lakott, keresi nagynénje. Aki tud róla értesítse Vincez Árpádot Debrecen, Varga-utca 45. sz. 1183

Eladó 2 drb 4 hónapos malac, 12 éves fiúra való Bozsokai öltöny vagy nagyobb öltönyért cserélhető. Sinai Miklós-u. 16. 1185

Hétven elhagytam három kenyérjegyet, Bucsai József, Bucsai Józsefné, Polk Ilona néven. A megtaláló jutalmában részesül Károly F. József-út 62. 1187

Eladók valódi keleti szőnyegek. — elsőrendű perzsabunda, Péterfia 42 I. emelet. Ugyanott 2 m 50 c békebeli fekete kabátanyagot cserélek 15 kiló színmézért. 1180

Eladó 3 darab függöny 1 darab ágyterítő, 1 abrosz és egy szekérre való bunda. Egyetem-utca 66. 1182

Hétven éjjel hozzám csavartott fiasdíszmüt igazolt tulajdonosa átveheti. Lázár-utca 52. 1176

Asztalműhelynek helyiséget keresek Binder, Böszörményi-út 55. 1188

Keresek egy stáfszekeret, mely elmenne bútoraimért. Czegléd-u. 1. sz. 1190

Szekeret vagy 4 keréket keresek vételre, esetleg lisztért. Cím: „Székér” jellegre kiadók kérem. 1191

Felkérem azokat az egyéneket, akik Karsay József műszerész tulajdonát képező kerékpáralkatrészeket, varrógépeket, bútorokat, edényeket és ruhaneműket elvittek, haladéktalanul hozzák vissza. Nyomra vezetőket jutalmazom. — Értesítést Nyomtató 18. szám kérek. 1187

Eladó barna cserépkályha Gyöngyösvény-u. 4. 1160

Két szekrény, egy komótt és egy varrógép eladó. Király Ferenc-u. 3. 1210

Cukorrépaszirup kapható. Hatvan-u. 15. üzletben, nyitva 9-1-ig. 1241

Zseblámpaelemért zsírt vagy szalonmót adok. — Nyomtató-u. 8. sz. pince-lakás. 866

Pékműhelyt üzlethelyiséggel, berendezéssel keresek, esetleg 10.000 pengővel és 22 éves gyakorlatlaltal betársulnék már működő üzembe. Érdeklődni Gellen Imre, Teleki utca 74. 1164

Bülgérsziana, 42-es eladó. Kar-u. 17. 1165

Angora és gyapjufonást vállalom. Faiskola-u. 7/g. 1166

Pát adok jókarabn levő mély gyermekkoszort és 42-es férfi bakancsért. Nyíl-utca 41. sz. 1167

Zsészdóai adok cukorért, mézért. Sebes-u. 5. 1179

Diákot teljes ellátásra felveszek. Ugyanott 26-os fehér gyermek hócipő eladó és egy ötlámpa-űveget keresek. Dugovics Titusz-u. 11. sz. 1196

Farkas Albert december 30-án elűnt Görömbölyről. Aki tud róla értesítse szüleit Görömböly Szent István-út 13. 1190

Fehérnemű varrónőt, ki lakásomon varrni tanít, keresek gép van. Nyíru. 83. szám. 1203

Tangóharmadikát rossz állapotban is megvételre keresek. Javítását vállalom Homok-u. 122. 1202

Egy fűszerberendezés eladó. Bethlen-utca 30. P51

Budapesten lakó Cserhámi Sándor Beszék alkalmazott tudassa Debrecenben lakó Csóka Jánost, Vardég-u. 54. szám alá. 1110

Előfűtéses dőrgépet veszek. Polgár, Gambrius útjában. 1219

Tetőfedéshez cserepet veszek napi áron. Greiner Gyula és Tsa. Híd-u. 8. 1215

Ebédőszekrény és asztal eladó, 20 literes zománcozott fazekat veszek. Kostya, Piac-utca 30. 1206

Kiss divatárú üzlet. — Felkérem azokat, kiknek zületemből eredő áru van birtokukban, hogy haladéktalanul szállításukkal vissza. — Többek címei már rendelkezésünkre állnak (a varrógép, kész ruhák és több szövet birtoklója) de ha jószándúakból visszahozzák, eljárásom nem indultunk elene. — Kiss divatárú üzlet, Ferenc József-út 19. (Al-1188)

Illés Irén tanítónő Budapestben haladéktalanul menjen el Jósika-utca 2. szám alá Stern Józsefhez. Ott levél és csomagvárja testvérétől. 1421

Motor BB olajért, varrószerűt lisztet adok. Gróf Vécsei-utca 12. 1088

Eladó 34-es MÁVAG cséplő 40 HP MÁVAG traktor új, 4-6-8 HP benzín és Diesel motorok újak, 1 vagon olíoi mész, vástórtól 85 km. — Hatvan-u. 62. 1232

Istrán-út 41/b. sz. alól elveszett egy barna puha-faháló és egy világoskék konyhabűtör. — A nyomra vezető egy úrasza lisztet és 50 drb tojást fog kapni. Molnár szabó Révész-tér 2. 1113

Böszörmény lakó Szerkerák Jánosné tudassa Debrecenben lakó Csóka Jánost, Vardég-u. 54. szám alá. 1111

Diákot teljes ellátásra vállalom. Apafi-u. 22. 1221

Ne dobjá el ócska kálapját, olesón újjá alakítom. Baráth, Széchenyi 7. 1222

Sertést, szarvasmarhát, juhót a legmagasabb napiáron vásárolok Vadász László Műlós-u. 43. 1226

Harisnyaszemlésezedést vállalom, Cserepos-u. 4. 1227

Megvételre keresek egy teljesen hibátlan csempé, asztaltűzhelyet. Huszár Gál-u. 62. 1228

Pál Sándor, Bőr Józsefné, Tárosik György Gyergyószentmiklósi lakosokat keresi Felcsér Miklós Debrecen Simonyi út 10. 1216

Zekét, nadrágot adok mézért, cukorért, vagy disznóért. Polgár fodrász Gambrius útjában. 1218

Küncseke táncot keresem megvételre. Cím: „3 lemez” jellegre a kiadóba kérem. 1219

Veszek használt előszobafalat, fogassal, egy kis sparheltet és 12 szál ócska deszkát. Mester-u. 12. sz. 1220

Fortlaudement minden mennyiségben kapható. Boros műszület Attila-tér 2. sz. 1212

3 méter békebeli szövet kövérdísznóért cserélen. Cím a kiadóban. 1214

Dávid Erzsébet Varga-utca 6. és Salai Sándor hozzátartozója Szigligeti-utca 9/a jelentkezzen sürgősen. Gyuláról érkező hírt átvételre. Homok-u. 57. sz. alatt. Pető Lajos-nál. 1211

Németi Katalint, Nagy Árpádot, illetőleg családjukat keresi Szina D. Miklós. Értesítést Magyar Kommunista Párt debreceni szervezetéhez. 1441

Finom házikosztra 2-3 fiatalembert felveszek. — Deliné, Reáliskola-u. 4. 1442

Bécsi gyártmányú — hosszú zongora eladó. Piac-u. 77. 1417

Szeget magas áron veszek 20-50 millióig. Lovász, Péterfia-u. 52. 379

Nagyreműt cserépet adok cukorért. Cím Rákóczi-u. 37. 1418

Toll kapható minden minőségben „Hangya” Tollgyűjtő Pesti-utca 1. Hatvan-utca sarok. 1304

Fyversbört vesz „Hangya” Tollgyűjtő telep — Pesti-u. 1. Hatvan-utca sarok. 1305

Ingyen lakhat, ha Sípós-utcai házamat megjavíttatja. Nyomtató 9. 1014

Akúcerdő eladó részben is. Nyomtató-u. 9. 1012

A vágóhíd közelében, bombasérült családiház eladó. Nyomtató 9. 1015

Egy fiatalember kvártélyba felvétetik, Mester-utca 32. sz. 1009

Egy-két diákgyermeket teljes ellátásra felveszek. Arany János 12. 2. ajtó. 1209

Elvesztettem 2400 pengőt szombatban a piacon, becsületesen megtaláló nyugon szépen kérem juttassa vissza a frontról most jöttem haza és a más pénz volt, jutalmazom. Teleki-u. 29. 1373

Veszek, diót, mákot, mézt, cukrot, vaját, turót. Mészáros cukrász, Szent Anna 65. 1086

Retorta-főszén fűrészpap forgácsal, mozaiklapok és beontavics kapható a Debreceni Miklós-gyárnál, Pérdő-u. 2. 1073

Rézgálcot veszek, Lorántffy-u. 19. sz. P61

Gyapjufonó keresztes ruhákat bérbe kiadok. — Lorántffy-u. 19. sz. P60

Ablaküveget adok cukorért, mézért, petróleumért. Olajútó 74. 978

Ismételten felszólítjuk mindazokat, akik Haas Fülöp és Flai-féle Ferenc József-út 58. sz. alatti üzletéből Linóleum áruház, megyéhez melletti áru vagy berendezési tárgyakat jogtalanul elvittek, azokat törvényes következmények elkerülése végett haladéktalanul hozzák vissza. Nyomra vezetőket jutalmazom. — Nyitva 9-1-ig. 802

Varjas András (Budapestről, Honvéd-utca 40.) keresi családját. „Néplap-nál” Debrecenben él, — amint lehet indul érte! Addig is értesítést erre a címre kér.

Vernák László (Budapest, V., Hajós-utca 10/b.) és Fleischer Ferenc (V., Gyöngyház-u. 10) Debrecenben élnek. Címük: Brill, Piac-u. 71, Amint lehet, indulnak!

Jókarabn levő „Adler” frógép és egy számológép eladó. Megtekinthető a „Néplap” kiadóhivatalában.

Adler gyártmányú frógép és egy számológép eladó. Megtekinthető a „Néplap” kiadóhivatalában

Dr. Goitein Györgyöt és Ervint, testvéreimet keresem. Goitein István Debrecen, Hatvan-u. 1. II. 11. 1418

Continental íródi írógép, jó állapotban levő eladó Teleki-u. 13. sz. d. u. félnégy órától. 1159

Eladók és veszek használt férfi és női ruhát, szövet- és vásznat, minden mennyiségben. Juhász, Hatvan-u. 29. 503

Tűzhely és rolló javítást vállalom. Használt tűzhelyet vesz Levenszék, Csapó 87. 1106

Fotóanyagot, gépeket, papírokat magas áron vásárolok Tőkés és Horváth foto, Piac-u. 27. 1145

Veszek és eladók használt bútorokat, ruhaneműket, varrógépet. Mezei Gyula, József kir. herceg-u. 50.

Bútorok, rekamiák, fotótelek, garderozszekrények fél-háló, frásztalok, perzsaszőnyegek, csillárok, szobrok, varrógépek, cipők, eszímák nagy választékban Ingóságközpontban. (Püspöki-palota)

Vil textíliárukat, férfi és női ruhaneműket, használt állapotban is a legmagasabb napiáron veszek. Blum, Piac-u. 21. 1073

Megbizásból aranyat és órát a legmagasabb áron veszek. Blum, Piac-u. 21. 1072

Kiadom Mikepérsi-uti telepen lévő üzletes házamhoz házfelügyelőt keresek. — Érdeklődni ugyanott, Kinizsi-u. 54. 1121

Jókarabn levő használt és új ruhaneműt veszek. Takács Gizella, Piac 40. üzlet. 878

Értékes ágyneműt legszebben hímezzük. Angorafonalat veszünk. Favourit, Csapó 24. 866

Hajdu Ferenc Emil, Dr. Halpern Róbert, Kemény József, Varjas András, Dr. Vázsonyi István Debrecenben vannak, a Néplapnál, keresik családjukat. Értesítést a Magyar Kommunista Párt Iisza Naimán-téri pártirodjába kérünk!